

Zakończenie prac nad reformą przepisów dotyczących niewypłacalności w sprawach transgranicznych

W lutym 2014 r. Parlament przyjął rezolucję ustawodawczą dotyczącą wniosku Komisji z 2012 r. o przeprowadzenie reformy rozporządzenia w sprawie postępowania upadłościowego. W wyniku negocjacji trójstronnych w marcu 2015 r. Rada przyjęła swoje stanowisko w pierwszym czytaniu. Komisja Prawna proponuje przyjęcie przez Parlament uzgodnionego tekstu w drugim czytaniu.

Kontekst

Rocznie około 200 000 przedsiębiorstw w obrębie UE jest przedmiotem postępowania upadłościowego, a jedna czwarta tych postępowań ma charakter transgraniczny. Obowiązujące [rozporządzenie](#) w sprawie postępowania upadłościowego określa właściwość sądów, uznawanie orzeczeń oraz prawo właściwe dla [transgranicznego postępowania upadłościowego](#), nie odnosząc się jednak do kwestii restrukturyzacji długu i reorganizacji. Podstawowym łącznikiem w rozporządzeniu jest [główny ośrodek podstawowej działalności](#) niewypłacalnego dłużnika (COMI), który w praktyce doprowadził do pojawienia się wielu niejasności, zwłaszcza w kontekście tzw. „[forum shoppingu](#)”. W 2012 r. Komisja przyjęła [wniosek](#) w sprawie [reformy](#) rozporządzenia, zgodnie z którym rozporządzenie to ma obejmować restrukturyzację, zawierać bardziej precyzyjną definicję głównego ośrodka podstawowej działalności, nakładać na sądy obowiązek weryfikacji ich jurysdykcji zgodnie z rozporządzeniem oraz zobowiązywać państwa członkowskie do utworzenia rejestru niewypłacalnych dłużników. Sądy i likwidatorzy z różnych państw członkowskich byłiby tym samym zobowiązani do ścisłej współpracy w zakresie niewypłacalności w sprawach transgranicznych. Nowy rozdział zostałby poświęcony problemowi niewypłacalności przedsiębiorstwa należącego do grupy przedsiębiorstw, co umożliwiałoby opracowanie skoordynowanego planu restrukturyzacyjnego dla całej grupy.

Wczesne porozumienie między Parlamentem i Radą w drugim czytaniu

W lutym 2014 r. Parlament ubiegłej kadencji przyjął [rezolucję ustawodawczą](#) (sprawozdawca: Klaus-Heiner Lehne, PPE, Niemcy), w której odniesiono się m.in. do definicji głównego ośrodka podstawowej działalności, związku między postępowaniem głównym a postępowaniem wtórnym oraz do przepisów dotyczących rejestru dłużników niewypłacalnych. Porozumienie między Parlamentem i Radą w sprawie pakietu kompromisowego zawarto w listopadzie 2014 r. W marcu 2015 r. Rada przyjęła [stanowisko](#) w pierwszym czytaniu. Treść stanowiska stanowi odzwierciedlenie kompromisu osiągniętego przez obu współustawodawców.

Zakres rozporządzenia **poszerzono** – zgodnie z „podejściem drugiej szansy” – tak, aby obejmował on nie tylko postępowanie upadłościowe, lecz także postępowania hybrydowe i przedupadłościowe oraz kwestię umorzenia długu osobom fizycznym (konsumentom i podmiotom prowadzącym jednoosobową działalność). Wyjaśniono kluczowe pojęcie **głównego ośrodka podstawowej działalności** w celu uniknięcia korzystania z praktyk [forum-shoppingu](#). Sądy muszą się aktywnie zaangażować w ustalenie swojej jurysdykcji w zakresie wszczęcia postępowania upadłościowego przeciwko danemu przedsiębiorstwu, mając na uwadze konkretną percepcję wierzycieli odnośnie rzeczywistego miejsca, z którego przedsiębiorstwo jest zarządzane. W przypadku wątpliwości dotyczących lokalizacji głównego ośrodka podstawowej działalności sąd powinien zwrócić się z prośbą do dłużników o dostarczenie brakujących informacji.

W dwóch przypadkach sąd, do którego zwrócono się z wnioskiem o wszczęcie [postępowania wtórnego](#), będzie mógł odmówić jego wszczęcia lub je odroczyć. Byłoby to możliwe – po pierwsze – gdyby zarządca w postępowaniu dotyczącym niewypłacalności zobowiązał się do jednakowego traktowania wierzycieli miejscowych i wierzycieli pochodzących z państwa, w którym toczy się postępowanie główne. Zawieszenie postępowania wtórnego przez sąd byłoby również możliwe wtedy, gdy wykonanie orzeczenia jest zawieszona w państwie, w którym toczy się postępowanie główne. Wszystkie państwa członkowskie będą zobowiązane do wprowadzenia **rejestrów dłużników niewypłacalnych**, w którym znajdują się informacje na temat niewypłacalnego dłużnika, zarządcy w postępowaniu upadłościowym oraz przebiegu postępowania upadłościowego. Rejestry będą połączone za pośrednictwem portalu [e-Justice](#). Przepisy określające **niewypłacalność grupy** zaproponowane przez Komisję uzupełniono o przepisy umożliwiające koordynację postępowania dotyczącego przedsiębiorstwa należącego do grupy.

Drugie czytanie

W dn. 17 kwietnia 2015 r. Komisja Prawna (sprawozdawca: Tadeusz Zwiefka, PPE, Polska) przedłożyła projekt zalecenia do drugiego czytania, proponując przyjęcie przez Parlament stanowiska Rady w pierwszym czytaniu.